

THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: 36/2006/CT-TTg

*Hà Nội, ngày 15 tháng 11 năm 2006***CHỈ THỊ****Về việc thực hiện Chương trình hành động của Chính phủ
về đẩy mạnh sắp xếp, đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả
doanh nghiệp nhà nước giai đoạn 2006 - 2010**

Những năm qua, Chính phủ đã ban hành cơ chế, chính sách, tạo khung pháp lý tương đối đồng bộ và phù hợp cho sắp xếp, cổ phần hóa, đổi mới và phát triển doanh nghiệp nhà nước; đề ra nhiệm vụ, giải pháp cụ thể cho từng thời kỳ và chỉ đạo tổ chức thực hiện một cách kiên quyết; đạt kết quả rất tích cực. Doanh nghiệp nhà nước đã được cơ cấu lại một bước quan trọng, giảm mạnh doanh nghiệp quy mô nhỏ, thua lỗ, tập trung hơn vào những ngành, lĩnh vực kinh tế then chốt, cơ bản đáp ứng được nhu cầu thiết yếu cho quốc phòng, an ninh và nhiệm vụ công ích; những doanh nghiệp quy mô lớn trước mắt Nhà nước cần nắm giữ đã được kiện toàn về tổ chức quản lý và sản xuất, kinh doanh, tập trung đầu tư phát triển, nâng cao khả năng cạnh tranh; quản trị doanh nghiệp và quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp nhà nước được đổi mới một bước, phù hợp hơn với cơ chế thị trường.

Tuy nhiên, so với yêu cầu đặt ra, tiến độ sắp xếp, cổ phần hóa doanh nghiệp nhà nước còn chậm, doanh nghiệp nhà nước hoạt động trong những ngành, lĩnh vực mà Nhà nước cần chi phối còn nhiều, tỷ lệ vốn nhà nước trong các công ty cổ phần còn lớn, quy mô doanh nghiệp nhà nước chưa lớn, cơ chế quản lý còn nhiều bất cập, hiệu quả hoạt động và khả năng cạnh tranh của doanh nghiệp nhà nước nói chung, tổng công ty nhà nước nói riêng chưa tương xứng với đầu tư của Nhà nước. Bên cạnh đó, một số quy định về sắp xếp, cổ phần hóa doanh nghiệp nhà nước chưa phù hợp với yêu cầu của thực tiễn đặt ra, vướng mắc trong quá trình thực hiện còn chậm được tháo gỡ.

Để đẩy nhanh tiến độ, thực hiện vững chắc và có hiệu quả nhiệm vụ sắp xếp, đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả doanh nghiệp nhà nước giai đoạn 2006 - 2010

theo Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ X, Chương trình hành động của Chính phủ, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước và mở rộng hội nhập kinh tế quốc tế, Thủ tướng Chính phủ chỉ thị:

1. Tập trung rà soát, hoàn thiện cơ chế, chính sách về sắp xếp, đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả doanh nghiệp nhà nước theo tinh thần Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ X và phù hợp với quy định của các luật có liên quan đến tổ chức, hoạt động của doanh nghiệp mới được Quốc hội ban hành. Phân công cụ thể như sau:

a) Bộ Tư pháp:

Rà soát các văn bản quy phạm pháp luật quy định về sắp xếp, cổ phần hóa, đổi mới và phát triển doanh nghiệp nhà nước, trên cơ sở đó kiến nghị sửa đổi, bổ sung để phù hợp với tinh thần nêu trên.

b) Bộ Kế hoạch và Đầu tư chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan:

- Trước ngày 31 tháng 12 năm 2006:

+ Trình Chính phủ sửa đổi, bổ sung Nghị định số 153/2004/NĐ-CP về tổ chức, quản lý tổng công ty nhà nước và chuyển đổi tổng công ty nhà nước, công ty nhà nước độc lập theo mô hình công ty mẹ - công ty con theo hướng công ty mẹ là công ty đa sở hữu; có vai trò thúc đẩy, phát huy được sức mạnh của cả tổ hợp, đồng thời bảo đảm tính tự chủ của các doanh nghiệp thành viên là những pháp nhân độc lập;

+ Kiến nghị sửa đổi Luật Doanh nghiệp nhà nước năm 2003 về cơ chế phân phối lợi nhuận;

+ Trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định thay thế Quyết định số 155/2004/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về ban hành tiêu chí, danh mục phân loại công ty nhà nước và công ty thành viên hạch toán độc lập thuộc tổng công ty nhà nước theo hướng hạn chế tối đa những ngành, lĩnh vực Nhà nước giữ 100% vốn và giữ cổ phần chi phối.

- Trước ngày 31 tháng 3 năm 2007:

+ Trình Chính phủ sửa đổi, bổ sung Nghị định số 80/2005/NĐ-CP ngày 20 tháng 6 năm 2005 của Chính phủ về giao, bán, khoán kinh doanh, cho thuê công ty nhà nước theo hướng xóa bỏ cơ chế khoán kinh doanh và cho thuê công ty nhà nước; thực hiện việc bán công ty nhà nước theo hình thức đấu giá; không thực hiện việc giao, bán công ty nhà nước đối với những công ty có lợi thế về đất đai;

+ Sửa đổi trình tự, thủ tục giải thể doanh nghiệp nhà nước theo hướng đơn giản thủ tục hành chính và nâng cao tính nghiêm minh trong quá trình triển khai quyết định của các cơ quan liên quan; quy định thời điểm hợp lý để giải quyết chính sách đối với người lao động trong doanh nghiệp bị giải thể.

c) Bộ Tài chính chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan:

- Trước ngày 30 tháng 11 năm 2006, trình Chính phủ ban hành Nghị định thay thế Nghị định số 187/2004/NĐ-CP của Chính phủ về việc chuyển công ty nhà nước thành công ty cổ phần, trong đó lưu ý mở rộng diện cổ phần hóa, kể cả một số tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước, doanh nghiệp hoạt động công ích; việc xác định giá trị doanh nghiệp phải theo nguyên tắc thị trường, việc đưa giá trị quyền sử dụng đất vào giá trị doanh nghiệp là thí điểm; hướng dẫn tính giá trị thương hiệu doanh nghiệp; về ưu đãi đối với doanh nghiệp; có quy định để gắn việc cổ phần hóa công ty nhà nước với niêm yết trên thị trường chứng khoán.

- Trước ngày 31 tháng 01 năm 2007, trình Chính phủ:

+ Dự thảo Nghị định về cơ chế tài chính của công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên mà chủ sở hữu là Nhà nước.

- Trong quý I năm 2007, trình Chính phủ:

+ Sửa đổi, bổ sung Nghị định số 199/2004/NĐ-CP của Chính phủ về Quy chế quản lý tài chính của công ty nhà nước và quản lý vốn nhà nước đầu tư vào doanh nghiệp khác; hướng dẫn việc cử người quản lý phần vốn nhà nước ở doanh nghiệp khác và cơ chế nâng cao trách nhiệm của người trực tiếp quản lý phần vốn nhà nước đầu tư ở doanh nghiệp khác; tăng cường vai trò kiểm tra, giám sát của chủ sở hữu, thực hiện quyền của cổ đông, người góp vốn thông qua đại diện, không can thiệp trực tiếp vào hoạt động của công ty cổ phần, công ty trách nhiệm hữu hạn; quy định về mối quan hệ giữa Tổng công ty Đầu tư và Kinh doanh vốn nhà nước với các Bộ, ngành trong việc quản lý vốn nhà nước tại các doanh nghiệp đã chuyển giao cho Tổng công ty này;

+ Cơ chế giám sát và chính sách điều tiết đối với những doanh nghiệp chưa xóa bỏ được vị thế độc quyền kinh doanh;

+ Quy định về việc giám sát đối với những doanh nghiệp kinh doanh thua lỗ, hoạt động không có hiệu quả.

d) Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan trước ngày 31 tháng 12 năm 2006:

- Trình Chính phủ:

+ Nghị định về chính sách đối với lao động dôi dư do sắp xếp lại doanh nghiệp nhà nước phù hợp với điều kiện thực tế và yêu cầu mới, theo hướng sử dụng được tối đa số lao động hiện có để thực hiện từ năm 2007;

+ Nghị định về cơ chế quản lý tiền lương, thu nhập trong công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên mà chủ sở hữu là Nhà nước.

- Trình Thủ tướng Chính phủ về việc xếp lương cho cán bộ quản lý trong các tập đoàn kinh tế.

đ) Bộ Thương mại chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan, trước ngày 31 tháng 01 năm 2007, trình Chính phủ danh mục những lĩnh vực Nhà nước độc quyền và lộ trình xóa bỏ độc quyền trong một số lĩnh vực.

2. Các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, các tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước triển khai thực hiện tốt các công việc sau đây:

a) Quán triệt sâu sắc các Nghị quyết của Đảng về sắp xếp, đổi mới doanh nghiệp nhà nước, trên cơ sở đó xây dựng chương trình hành động cụ thể để thực hiện sắp xếp, đổi mới doanh nghiệp nhà nước thuộc phạm vi quản lý.

b) Trước ngày 28 tháng 02 năm 2007, phối hợp với Ban Chỉ đạo Đổi mới và Phát triển doanh nghiệp hoàn thành việc xây dựng và trình Thủ tướng Chính phủ kế hoạch, lộ trình sắp xếp, cổ phần hóa các công ty nhà nước độc lập, doanh nghiệp thành viên các tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước, cổ phần hóa các tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước thuộc phạm vi quản lý theo nguyên tắc sau:

Coi việc sắp xếp, cổ phần hóa và đổi mới các tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước là khâu đột phá trong cơ cấu lại, đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả doanh nghiệp nhà nước trong thời gian tới. Những tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước hoạt động có hiệu quả, được giao quản lý, khai thác và phân phối một bộ phận tài nguyên quốc gia quan trọng, làm công cụ để Nhà nước điều tiết vĩ mô nền kinh tế, trước mắt Nhà nước giữ 100% vốn điều lệ và hoàn thiện mô hình tổ chức, cơ chế hoạt động để đáp ứng được vai trò là công cụ để Nhà nước điều tiết vĩ mô trong nền kinh tế thị trường.

Cổ phần hóa các công ty nhà nước và công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên chủ sở hữu là Nhà nước hoạt động kinh doanh và doanh nghiệp hoạt động trong một số lĩnh vực công ích, kể cả những doanh nghiệp kết hợp kinh tế với quốc

phòng, kinh tế với an ninh, trường hợp thật cần thiết Nhà nước mới giữ cổ phần chi phối.

Không cổ phần hóa những doanh nghiệp không còn vốn nhà nước mà tiến hành bán doanh nghiệp hoặc giải quyết chế độ, chính sách cho người lao động, Nhà nước thu hồi lại đất doanh nghiệp đang quản lý để tổ chức bán đấu giá quyền sử dụng đất. Kết hợp việc sắp xếp doanh nghiệp theo ngành và lãnh thổ theo các hình thức sáp nhập, hợp nhất hoặc tổ chức lại theo mô hình công ty mẹ - công ty con đối với những doanh nghiệp có cùng ngành nghề, có mối quan hệ về công nghệ, thị trường,... trong đó công ty mẹ và các công ty con là công ty đa sở hữu.

c) Đẩy nhanh tiến độ sắp xếp, đổi mới doanh nghiệp nhà nước theo đề án đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt. Phối hợp với các cơ quan liên quan kịp thời giải quyết các vướng mắc trong quá trình thực hiện, nhất là trong khi xác định giá trị doanh nghiệp, xử lý tồn tại về tài chính, lao động dôi dư.

d) Đẩy nhanh tiến độ sắp xếp, đổi mới và phát triển nông, lâm trường quốc doanh theo Đề án đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt. Trong quý IV năm 2006, hoàn thành việc phê duyệt các Đề án phân loại, sắp xếp nông, lâm trường quốc doanh. Trong năm 2007, hoàn thành việc rà soát lại hiện trạng sử dụng đất đai và phân loại đất, có giải pháp xử lý cụ thể để chuyển sang các hình thức giao đất không thu tiền sử dụng đất hoặc cho thuê đất đối với diện tích đất các nông, lâm trường quốc doanh giữ lại để sản xuất kinh doanh theo quy định tại Nghị định số 170/2004/NĐ-CP ngày 22 tháng 9 năm 2004 của Chính phủ về sắp xếp, đổi mới và phát triển nông trường quốc doanh và Nghị định số 200/2004/NĐ-CP ngày 03 tháng 12 năm 2004 của Chính phủ về sắp xếp, đổi mới và phát triển lâm trường quốc doanh và quy định của pháp luật về đất đai; bảo đảm sử dụng có hiệu quả quỹ đất. Mở rộng việc thí điểm cổ phần hóa vườn cây gắn với cơ sở chế biến để sơ kết vào năm 2007.

đ) Chỉ đạo người quản lý phần vốn nhà nước ở các công ty cổ phần có vốn nhà nước thực hiện niêm yết các doanh nghiệp có đủ điều kiện trên thị trường chứng khoán, gắn việc phát hành cổ phiếu với niêm yết công khai trên thị trường.

e) Tiếp tục đổi mới tổ chức quản lý để công ty nhà nước hoạt động có hiệu quả trong môi trường cạnh tranh, nâng cao tính công khai, minh bạch. Có kế hoạch đào tạo đội ngũ cán bộ quản trị doanh nghiệp giỏi để quản lý, điều hành doanh nghiệp tốt nhất. Tổ chức lại Hội đồng quản trị để thực sự là đại diện trực tiếp chủ sở hữu tại tổng công ty, công ty nhà nước, chịu trách nhiệm trước chủ sở hữu về mọi hoạt

động của tổng công ty. Chỉ đạo các tổng công ty, công ty nhà nước đã chuyển sang hoạt động theo mô hình công ty mẹ - công ty con xây dựng Điều lệ tổ chức và hoạt động để phê duyệt theo đúng quy định của pháp luật.

g) Các Bộ: Công nghiệp, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Xây dựng, Giao thông vận tải, Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội, thành phố Hồ Chí Minh lựa chọn và chỉ đạo thực hiện thí điểm hình thức Hội đồng quản trị ký hợp đồng với Tổng giám đốc đối với một số tổng công ty nhà nước.

h) Thực hiện nghiêm túc việc chuyển phần vốn nhà nước tại các doanh nghiệp cổ phần hóa và công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên (trừ các doanh nghiệp hoạt động công ích theo quyết định của Thủ tướng Chính phủ) về Tổng công ty Đầu tư và Kinh doanh vốn nhà nước để quản lý và đầu tư.

3. Đẩy nhanh việc cổ phần hóa ngân hàng thương mại và công ty bảo hiểm:

a) Ngân hàng Nhà nước Việt Nam:

- Chỉ đạo thực hiện đúng nội dung và lộ trình cổ phần hóa Ngân hàng Ngoại thương Việt Nam và Ngân hàng Phát triển nhà đồng bằng sông Cửu Long theo Đề án đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt.

- Chỉ đạo các Ngân hàng: Đầu tư và Phát triển, Công thương Việt Nam, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn xây dựng đề án cổ phần hóa trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt trong quý I năm 2007.

b) Bộ Tài chính chỉ đạo cổ phần hóa Tổng công ty Bảo hiểm Việt Nam và hình thành Tập đoàn tài chính bảo hiểm Việt Nam theo đúng phê duyệt của Thủ tướng Chính phủ.

4. Bộ Tài chính:

a) Hướng dẫn việc xây dựng Quy chế quản lý tài chính của các Tập đoàn kinh tế đã được Thủ tướng Chính phủ quyết định thành lập và phê duyệt Điều lệ tổ chức và hoạt động; việc thực hiện cơ chế tài chính và lập báo cáo tài chính hợp nhất của các tập đoàn kinh tế, tổng công ty, công ty nhà nước đã chuyển sang hoạt động theo mô hình công ty mẹ - công ty con.

b) Khẩn trương hoàn chỉnh cơ chế hoạt động, tăng cường năng lực quản lý, điều hành của Tổng công ty Đầu tư và Kinh doanh vốn nhà nước để đạt được mục tiêu quản lý và đầu tư có hiệu quả vốn nhà nước.

c) Năm 2006 tiếp tục phê duyệt và cấp kinh phí giải quyết chính sách đối với lao

động dôi dư theo quy định tại Nghị định số 41/2002/NĐ-CP ngày 11 tháng 4 năm 2002 của Chính phủ về chính sách đối với lao động dôi dư do sắp xếp lại doanh nghiệp nhà nước và Nghị định số 155/2004/NĐ-CP ngày 10 tháng 8 năm 2004 của Chính phủ về sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 41/2002/NĐ-CP (bao gồm cả những doanh nghiệp đã thực hiện sắp xếp lại trong năm 2005 chưa được giải quyết theo quy định) theo lộ trình sắp xếp doanh nghiệp nhà nước đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt.

5. Các Bộ, cơ quan chuẩn bị sơ kết, tổng kết các nội dung sau:

a) Bộ Kế hoạch và Đầu tư chuẩn bị (năm 2007): sơ kết việc chuyển đổi và tổ chức quản lý tổng công ty theo mô hình công ty mẹ - công ty con; sơ kết việc chuyển đổi và tổ chức hoạt động công ty nhà nước theo hình thức công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên.

b) Bộ Tài chính chuẩn bị: báo cáo sơ kết thực hiện chuyển công ty nhà nước thành công ty cổ phần theo Nghị định số 187/2004/NĐ-CP (cuối năm 2006); sơ kết về cổ phần hóa các tổng công ty nhà nước, công ty mẹ (cuối năm 2007).

c) Ban Chỉ đạo Đổi mới và Phát triển doanh nghiệp chuẩn bị: báo cáo việc thí điểm cổ phần hóa đơn vị sự nghiệp có thu (đầu năm 2007); sơ kết mô hình tổ chức và hiệu quả hoạt động của tập đoàn kinh tế (năm 2008); sơ kết Hội đồng quản trị ký hợp đồng thuê giám đốc điều hành doanh nghiệp (năm 2008); sơ kết việc chuyển các đơn vị sự nghiệp thuộc các tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước sang doanh nghiệp khoa học công nghệ (năm 2008).

d) Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chuẩn bị: sơ kết việc thực hiện Nghị định số 170/2004/NĐ-CP ngày 22 tháng 9 năm 2004 của Chính phủ về sắp xếp, đổi mới và phát triển nông trường quốc doanh và Nghị định số 200/2004/NĐ-CP ngày 03 tháng 12 năm 2004 của Chính phủ về sắp xếp, đổi mới và phát triển lâm trường quốc doanh (năm 2007); sơ kết thí điểm cổ phần hóa vườn cây gắn với cơ sở chế biến (năm 2007).

Ban Chỉ đạo Đổi mới và Phát triển doanh nghiệp chịu trách nhiệm đôn đốc, theo dõi và định kỳ báo cáo Thủ tướng Chính phủ việc thực hiện Chỉ thị này./.

THỦ TƯỚNG

Nguyễn Tấn Dũng